

PG – 171

III Semester M.A. Examination, June 2024
(CBCS Scheme)
RURAL DEVELOPMENT AND MANAGEMENT
Paper – 3.6 : Rural Development and Co-operative Management
(Open Elective)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) Answer **any two** in Part – A.
2) Answer **any three** in Part – B.
3) Answer **any two** in Part – C.

PART – A

ಭಾಗ - ಎ

Answer **any two** questions.

(2×5=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. Explain the objectives of primary agricultural co-operative societies.
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. Define the rural development.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
3. Explain the "PURA" model.
"ಪುರ" ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. Write a note on "Gandhian model" of Rural Development.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ "ಗಾಂಧಿಯನ್ ಮಾದರಿ"ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

PART – B

ಭಾಗ - ಬಿ

Answer **any three** questions.

(3×10=30)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

5. Explain the role of Non-Governmental Organisations (NGO's) and Community Based Organisations (CBO's) in Rural Development.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಾಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

P.T.O.

6. What is meant by co-operation ? Briefly explain the principles of co-operation.
ಸಹಕಾರ ಎಂದರೇನು ? ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
7. Explain the advantages and disadvantages of co-operative marketing.
ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
8. Briefly explain the National Co-operative policy.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
9. How non-agricultural sector is important in rural economy ? Discuss.
ಕೃಷಿಯೇತರ ವಲಯವು ಹೇಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

PART – C

ಭಾಗ - ಸಿ

Answer any two questions.

(2×15=30)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

10. Discuss the rural infrastructure in rural economy.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
11. Explain the importance of milk production societies in Indian Rural Economy.
ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
12. Discuss the wage employment programmes for poverty alleviation in Rural India.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
13. Trace out the history of decentralized planning in Karnataka.
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ.